

17. GODINA OSPOSOBLJAVANJA SPECIJALISTA ZAŠTITE NA RADU U ORGANIZACIJI ZIRS-UČILIŠTA

Osposobljavanje stručnjaka s područja zaštite na radu započelo je u Hrvatskoj u sklopu Radničkog sveučilišta «Moša Pijade» u Zagrebu još 1953. godine putem posebno organiziranih tečajeva raznolikog trajanja. Budući da je praksa pokazala da je potrebno obrazovati kadrove na tom polju na organiziraniji način, 1962. godine osniva se Viša tehnička škola za sigurnost na radu također u sastavu Radničkog sveučilišta. Godine 1976. škola stječe pravnu osobnost i izdvaja se iz sastava Radničkog sveučilišta u posebnu tvrtku. Također se širi obrazovni profil i škola postaje Viša tehnička škola za sigurnost na radu i zaštitu od požara. Godine 1982. dolazi do ukidanja Škole, s time da zadnji studenti moraju diplomirati do 1988. godine. Time se nakon dvadeset i šest godina opet ostalo bez organiziranog osposobljavanja stručnjaka za zaštitu na radu u Hrvatskoj.

Novoformirana tvrtka Zavod za istraživanje i razvoj sigurnosti (koja je nastala kao pravni sljednik Više tehničke škole za sigurnost na radu i zaštitu od požara) ubrzo nastoji popuniti prazninu na polju osposobljavanja stručnjaka zaštite na radu, te već 1989. godine započinje s osposobljavanjem SPECIJALISTA ZAŠTITE NA RADU, obrazovnog oblika koji u 500 sati teorije i prakseobuhvaća uglavnom sve predmete koje je ranije imala Viša tehnička škola za sigurnost na radu. U studenom 1989. godine upisuje se prva generacija polaznika specijalizacije, a zatim svake godine još po dvije generacije (proljeće i jesen). Bilo je godina kada je bilo i više generacija, jer su se osnivale studentske grupe i u Rijeci, Opatiji, Buzetu i Splitu.

Predmeti koji su se slušali bili su: *teorija zaštite na radu, pravna regulativa zaštite na radu, tehnička regulativa zaštite na radu, ljudski čimbenici u zaštiti na radu, kretanje, radni prostor i mehanički izvori opasnosti, opasnosti i mjere zaštite od električne energije, kemijski izvori opasnosti, grijanje, ventilacija, klimatizacija, buka, zračenje, rasvjeta, opasnosti i mjere zaštite kod transporta tereta, analiza vrsta i opsega opasnosti, osposobljavanje za rad na siguran način, ispitivanje radne okoline, osnove zaštite od požara i eksplozije, zdravstveni aspekti zaštite na radu, organizacija obavljanja poslova zaštite na radu, planiranje, evidencije i nadzor zaštite na radu.*

Za svaki predmet polaznici su dobivali obrazovnu dokumentaciju, skripte, knjige i ostale potrebne materijale za učenje.

Osim toga, polaznici su morali samostalno riješiti neki praktični problem, po mogućnosti u tvrtki u kojoj su radili (ili nekoj drugoj), o tome napisati izvještaj, i na kraju su polagali ispit koji se sastojao od obrane izvještaja o praksi i gradiva iz svih predmeta koji su tijekom školovanja bili obuhvaćeni.

Ukupno je na taj način školovano šest generacija polaznika specijalizacije i obuhvaćeno oko 140 osoba koje su završile specijalizaciju.

Godine 1993. donošenjem Zakona o obrazovanju odraslih omogućuje se da specijalizacija zaštite na radu postane verificirani obrazovni oblik obrazovanja odraslih. Na osnovi rješenja Ministarstva prosvjete i športa u jesen te godine upisuje se generacija polaznika koji po završetku osposobljavanja dobivaju uvjerenje koje se upisuje u radnu knjižicu.

Od tada do danas (uz izvjesne izmjene nastavnog programa) sveukupno je bilo 36 generacija polaznika specijalizacije.

Izmjenom Zakona osposobljavanje se sada obavlja u sklopu ZIRS-UČILIŠTA čiji je osnivač ZIRS.

Ukupno je bilo 48 predavača na specijalizaciji. Svi su predavači bili visoke stručne spreme, među njima 6 doktora i 9 magistara znanosti. To su poimence:

Alerić Srećko
Alfirev Gordan
mr. sc. Aurer Jezerčić Indira
Bahlen Alojz
Barač Zoran
dr. Barković Danica
Blagojević Mirela
dr. sc. Bogadi-Šare Ana
mr. sc. Bubanović Vesna
dr. sc. Cigula Mira
dr. sc. Čanić Zdenko
Čolja Damir
Ćosić Ante
Fabijanić Krešimir
mr. sc. Fudurić-Jelača Mirjana
Gomaz Zdravko
Janeš Vladimir
Jakšić Željko
mr. sc. Jambrošić Željko
Jinek Bernard
dr. sc. Kacian Nenad
Karas Vladimir
Knežević Nikola
Kozjak Andreja
mr. sc. Lalić Mirko

Lechpammer Robert
Loborec Lidija
Mileusnić Egon
dr. Muše-Danijelov Marija
mr. sc. Obuljen Vlasta
Otmačić Franjo
Pačelat Renato
Pavelić Đurđica
Požega Miroslav
Puljić Mate
mr. sc. Racz Aleksandar
mr. sc. Stary Dinko
mr. sc. Šegović Milica
Štefan Vlado
Telebec Krešimir
Telebec Sandra
Tisovec Ivica
Torre Aleksa
Trupčević Zlata
mr. Vidović Ramiza
Vinčić Gojko
Zobel Dubravko
Žunić Mile.

Ukupno je u svim generacijama do danas osposobljen 1021 specijalist zaštite na radu, a osposobljavanje se nastavlja i dalje.

Uzevši u obzir da je 1997. godine u Zagrebu započela radom i Visoka škola za sigurnost, koju je do sada također završio veliki broj polaznika, možemo ustvrditi da je broj osposobljenih stručnjaka na polju zaštite na radu zaista velik. No, potreba za novim stručnjacima i dalje postoji, te u budućnosti očekujemo i nove generacije polaznika specijalizacije.

mr. sc. Dinko Stary, Zagreb